

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, One year \$10.00, Six months \$5.25, Three months \$2.75.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАШЕ РІЗДВО

Українське Різдво припадає в тому часі, коли вже зникають зверхні ознаки американської різдвяної атмосфери...

Вчитуючись у святочні статті й роздумуючи над змістом святочних промов та побажань, ми завважили, як дехто звертає увагу на цю обставину, що тепер присвячуємо під Різдво забагато часу матеріальним речам...

Різдво — це насправді чарівне свято. Щоб не говорити про його модерну, "матеріалістичну" сторінку, фактом є, що людина стає під Різдво якоюсь ліпшою, а бодай намагається нею бути...

Не зважаючи на традиційну різдвяну радість, навіть у країні Дікенса сам король заговорив цього Різдва у своєму посланні про "грізну воєнну тінь", яка зависла над людством...

Різдво — це надія на рятунок. Але рятунок цей такий від людей залежить, від їх волі протиставитись злу. Різдво віддає нам втрачений рай і заповідає кінець тиранам...

Микола Кокольський

Не плач Рахиле!

Коли за мурами міста погасне сонце, сірий сумрак на вулиці впаде, а на гранаті неба перша зірка цвітом папороті задрить, лети крилата думка...

людини немає віри в ті ідеали, які народилися у Вифлємській стаєнці. І якраз в тім найбільша трагедія творчого духа в царстві служливих червоного ідола.

Ні! Ніколи! Мільйони святвечірніх ялинок, що блищать усіми колірами райдути по домівці і вулицях міст вольного світу, це не прикраса обильно заставленого стола...

Іван Кедрин

Куди змагає українське громадянство в ЗДА?

Початки української громади в ЗДА, як збірності, були подібні до початків кожного новоприбулого імігранта, як одиниці: це турботи за влаштування себе, гірка праця, помаленьке наростання оцядностей...

Однак перша світова війна і її наслідки внесли новий елемент в очю громаду: зацікавлення українською політичною проблематикою, Українські Сі-

ялинка це вияв віри в чудо Вифлємської ночі, це доказ любови до тих ідеалів, які Вифлємська ніч принесла людині, це святочне приречення передати ті ідеали дітям, внукам і правнукам, передати певність, що людина, яка прямус до світла високих ідеалів, найде до них шлях завжди, навіть серед найбільшої темряви.

Українська мамо, українська Рахиле, там за горою, де місяць сходить, та дзвін не дзвонить, Вифлємської новини не голосить. На твоєму столі не горить святвечірня ялинка. Але твоє серце яриться таким жаром, що запалює серця цілих поколінь незгасимим вогнем любови до ідеалів Вифлємської ночі.

Не плач, Рахиле!

Епопея героїзму

Ні, людський ум не спроможний охопити і збагнути тих вершин героїзму, які тої безодні людських страждань, в яких проходить визвольна боротьба українського народу на його, але не своїй землі.

В українській пресі закордоном в рідні-годи появляються вістки про цю боротьбу. На українських імпрезах виголошуються про неї промови. Усі ми, або більшість з нас повторює фрази про ту боротьбу. Але чи справді є між нами бодай мала іскітка таких, що справді ідеали б собі вповні справу з іелічю тої боротьби, величчю своїм героїзмом і своєю трагедією? Вважасмо, що ні.

Перед нами цілий ряд документів тої боротьби. Це річка крові написаних повідомлень про зведені бої мером сліз і збиті ресстри терпіння й жертв, мудрістю життя видвинені правди, кров'ю і життям здобуті признання. Життям ризиковано, щоб ці малі, але як же багатомовні окрушинні документи боротьби принести і передати в широкий світ, хоча він їх не розуміє, бо зрозуміти не може або й не хоче.

На примітивному, лихомому папері, ная кий спромоглася країна червоної тиранії за 30 років "індустріалізації", написані вісті, повідомлення, думки та гіркої дійсності ліквідували українську державність за і перед Збручем. Спершу доходили сюди лиш відтукі цих подій, але швидко з'явилися і живі їх свідки та чільні активні учасники: перші українські дійсні політичні емігранти, освічені інтелігенти. Приїхали офіційні українські місці, почалась організована пропаганда українства серед американців, голубою піснею (Капеля Кошиця) це були початки української політичної акції в ЗДА.

Крім всьїх повідомлень, комунікатів, ресстрів та подібних інформацій, подибуємо зразки закликів і летючок, що й поширюються серед населення. Для нас — це клаптик паперу, але скільки в них надії для наших поневоленних братів і скільки в них грози для їх ворогів!

Летючками і закликами підпільна література в Україні далеко не вичерпується. Під цим оглядом створено величезний дорібок, героїчний і величний, як сама боротьба. Немає ніодної проблеми, яка не була б розв'язана, вияснена,

навітлена. Ось заголовки деяких політично-виховних брошур: О. Назаревич: Масова збройна боротьба на українських землях за лінією Керзона; П. Полтава: Передвісники поширення нашого руху в умовах большевицького СССР; Наша визвольна боротьба і проблема жертв; Лагери СССР (зі шкідками), періодик "Чорний Ліс" та багато-багато інших. Не бракує теж художньої літератури, тематикою якої є теж та перша і основна проблема: боротьба за визволення, за життя. Зразок такої літератури, Дмитренка "Михайлик", був надрукований мінюлого року в "Свободі".

А тут інші документи: зразки військових відзначень для бійців УПА та для народу. Перша медала, "За боротьбу в особливо важких умовах" представляє тризуб зі хрещеними мечами. Йі признається усім, що беруть активну участь у визвольній боротьбі на Рідних Землях. Ось "Хрест босової заслуги І. ступня", тут знову — "Хрест заслуги" — стилізований воєнний хрест, а на ньому в ромбі Тризуб на сніжному полі. Тут знову звичайна стрілецька відзнака, що її мас кожний босць УПА. На ній напис: "За Україну. За волю. За Нарід". В трьох словах виконані в залізні три поняття, боротьба за які стала патхненням найвищого героїзму.

Тут знову, з оригінальною допискою "для архіву", збірник революційно-повстанських пісень "Повстанський Стиг". Він сам — це епопея. В ньому кільканадцять пісень про те, за що і як повстанці борються з ворогом, як ця боротьба "послала Магомета з Хрестом", бо в одній могилі спочили на віки християнин-українець і магометанин-грузин. В інших піснях повстанці "говорять, один матір а інший дівчину, щоб не тужили за ними, бо вони пішли волю здобувати та щоб не плакали на їх могилках, бо з них зродиться воля. В одній з пісень говориться і про тих повстанців, що вибираються в рейд, в далекі святи, щоб вист, про українську боротьбу за волю його передати. Ще в іншій закликається до спільної боротьби братів білорусів, поляків, чехів...

Не бракує теж гумористичних оповідань, які вістрям сатиричного меча рижуть на шматки та висмівають і глузують собі українські повстанці з тої "необтяжної родини", перед якою дроздить світ. Ось книжочка "Саме історичне", перебіта тільки в кількох копіях друкарською машинкою на бібулковому папері. Там в нещадний спосіб висмівається Сталіна з усією його енкавєдівською зграєю та з його терором і каторгою.

Це тільки справді окрушинні того, що створив український нарід та його героїчна УПА в боротьбі проти тирана. Але й цього забагато, щоб його могли збагнути всеціло в його незрівняний величчя та героїзм.

Проф. Д-р М. Міллер Діасний Член УВАН

НАД МОРЕМ

(Різдвяне оповідання)

Все узбережжя Озівського моря обсажене селами та хуторами, що живуть з рибальства. Особливо ж заробітним був лов зимовий, проте й небезпечний. Майже кожен рік бувало, що як повстане серед зими низовий вітер, нажене води, море надметься, вийде з берегів та поламас кригу. Рибальські ватаги, що не встигнуть до берегу, залишаються на кригах, і ними крутить та наганяє по морю іноді місяцями. А як переїде вітер на "штурму", підуть по морю гори-хвилі, то криги наскокують одна на одну, ламаються та товчуться. А з низовим вітром починається відліг, на морі повстає мряка, нічого не видно. Отоді то по всіх надморських селах день і ніч у великий дзвін дзвонять, рибалкам ознаку дають. Кожду зиму, особливо на провесні, носило рибалок на кригах, і багато їх топло, або загинуло в голоду та холоду.

задубів увесь і обмерзне льодовою корою. Постановлять його на льоду та ще обліють водою, щоб дужче примерз. Стоїть чоловік як живий, ніби й очима дивиться, а сам увесь вкритий льодовою пеленкою наче склом. І стоїть та страшна постать серед моря на острах недобрим людям, аж до весни, поки й ростане, й далеко її видно з усіх сторін.

Багато заробляла рибалки, багато жили, але багато їх і гинуло на морі. Серед такого бурхливого та пригодницького життя, чимало творилося легенд та оповідань, що кружляють по надморських селах та передавалися з покоління в покоління. Пам'ятаю й я одну таку легенду, що чув колись в рибальській слободі.

Одного року, може сто год тому, а може й більше, була чудова зима. Зараз після Михайла вдарили морози, невеликі але тривкі, та при тихій погоді. Море стало, вкрилося кригою як дзеркалом, а зверху це трохи притрусило мигучкою. І стоїть море як стіл вкритий білою скатертиною, біле та рівне, і нема йому краю, і ні на чому окові зупинитись. А погода тиха та сонячна, і біла пелена на морі ніби мірядами найдрібніших діамантів виспана, що відблискують і крутом в повітрі. Заворушилася по всіх надморських селах рибалки, почали вибіга-

ти на море валка за валкою. Як повніздили вже всі рибалки, зібралася й остання ватага. Ватажком при тій партії був старий Марко Гиня, що все життя взимку на море ходив і добре рибальські звичай знав. В багатьох пригодах і небезпеках бував, не раз нагду смерть у вічі видав. А вже від кількох років не ходив по здобич, на печі сидів. Але не стерпів на цей раз старий, у благали його люди, а ще більш спокосила чудова погода. Зліз старий Марко з печі, наказав людям, що робити. На другий день відправили Святого Миколи молебна, рзійшлися по дворах, влаштувалися до виїзду на море, налагодили санки, а перед світом з'їхалися за цариную. Набралось при тій партії може чоловік із двадцять, кожен з конем і санками. Заїхав старий ватажок Марко наперед, устав на санках, підняв руку угору, махнув шапкою і крикнув: "Рушай!" Разом рушила валка, швидко й весело побігли снітні коні, просто до моря. Вийшли на крижане поле, простували середина Таганрозької затоки до відкритого моря, поки й бериги зникли на обрії і рибальських ватаг не стало. Кругом блищить біла пелена, скільки й оком зглянути можна. Обрав старий зручну мистину, махнув шапкою, крикнув: "Ставай!" Зупинилися враз, випрягли ко-

ней, поскидали з санок прилад та постановили джулуни. А рибалки знову захопилися снітними турлучинами, які з'їзували вгорі до купи, а тоді обкутали повстими. Виходили з того зимові курені коничної форми—джулуни. Почав старий Марко порядок давати: помітив по льоду шостом в одну лінію точки та позначив їх хрестами. Подовбали по тих точках семенями аполонки, заплали в першу під кригу шоста з шнуром на кінці. Як дійшов шост переднім кінцем до другої аполонки, намацали його баграми та погналі далі. А до шнуря прив'язана сітка. Постановили всі 20 сіток в одну лінію, а по кінцях зарубали насторч шости, щоб видно було де сітки стоять, якщо замече снігом. Повечеряли, розійшлися по джулунах, загорнулися в кожухи, полегали спати. А вже рано удосвіта старий кричить: "Уставайте сітки ламать!" Насилу витягли з-під льоду першу сітку, бо була повна набита чебаком, як рибалки кажуть, в кожному вічку по рибині". І так у всіх сітках. Аж старий здивувався. Мабуть вночі пішли косяки риби з моря угору. Тепер тільки поспівай сітки становить та трусить. Вибрали рибу, накидали ворох, що й рукою не достать. Виротали п'ять санок, понаклали риби горою і відправили двох рибалок з рибою до Таганрогу.

Сили, один на передні, другий на задні й побігли до міста. А рибалки знову захопилися снітними становить та трусить. На другий день повернулися з міста, рибу здали й гроші прихватили. А без їх вже вибрали сітки удруге, і знов ворох риби, та ще сули, що дорочке за чебака. Знов повезли рибу до міста. І так велося тяжкім зодва без перерви. Іде риба косяк за косяком, сама в сітці лізе, і краю не видно. Не встигають її вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з південного краю сітки до другого чоловіка не видно. Постановили вибирати та сітки становить. Набрали вже грошей таку купу, що й зроду не бачили. Від безперервної тяжкої праці вже й люди потомілися, час до дому виїхати. А тут і старому стало щось моторошно, а чого — і сам не знає. Вийшов рано з джулуна, поглянув навкруги, ніби все гаразд, тільки в повітрі ніби якась непомітна імла береться. А як зійшло сонце, то наче легеньким серпанком оповить. Посланим тоді старий пальця та підняв угору, а палець з півден

НА СВИТОВОМУ ЕКРАНИ

Буде чи не буде світова війна в цьому році? На це питання міг би відповісти тільки Сталін і його Політбюро...

Совєтський Союз програв ще одну нагоду завдати Злученим Державам і оцолованим ними західним демократіям рішальний удар...

В недалекому Сибірі, на території, було сконцентровано 4.000 совєтських літаків з бомбами, можливо, одноступенчатою авіацією, 35 вишколених та в повному боевому стані совєтських дивізій...

За цими згодами кривяться ще й інші аргументи, головний страх Сталіна перед війною...

Проте, Кремль рішив, що він до такого удару ще не готовий і нагоди не використав. Можливо, були на це інші причини...

За війною промовляла б головне ще незакінчена західна оборона - підготовка та наці на швидке завоювання світу...

Тактика нищення, яку застосували Совєти проти німців в останній війні, могла б бути тек важливим аргументом проти війни...

Для нас найцікавіше, що «Ю. С. енд Ворлд Ріпорт» між найважливішими совєтськими аргументами проти війни наводить проблему України та її сепаратизму...

Далішим аргументом, що може спричинити світову війну в кожній хвилині, могли б бути помилкові згоди Кремля та фальшиві обрахунки...

Москва може продовжувати свою тактику «місцевих воєн», наприклад в Югославії, на Близькому Сході...

Страх, головне побоювання, що Москва програс війну, якщо не почне її негайно, може з черги загнати більшовиків в світову війну...

Всі це та багато подібних аргументів промовляло б за тим, що Совєтський Союз може в кожній хвилині почати війну...

Тактика нищення, яку застосували Совєти проти німців в останній війні, могла б бути тек важливим аргументом проти війни...

Далішим аргументом, що може спричинити світову війну в кожній хвилині, могли б бути помилкові згоди Кремля та фальшиві обрахунки...

Значючі ще німецького наїзника, переходило масово на його бік, відчувачи глибоку ворожнечу до більшовицької системи...

З цих міркувань «за» і «проти» війни робиться такі конкретні висновки політичного розвитку в цьому році:

Нова світова війна є можливою, але досить проблематичною, бо Кремль до неї ще не готовий...

Справжній мир ще більш проблематичний ніж світова війна.

Страх, головне побоювання, що Москва програс війну, якщо не почне її негайно...

Всі це та багато подібних аргументів промовляло б за тим, що Совєтський Союз може в кожній хвилині почати війну...

Тактика нищення, яку застосували Совєти проти німців в останній війні, могла б бути тек важливим аргументом проти війни...

Далішим аргументом, що може спричинити світову війну в кожній хвилині, могли б бути помилкові згоди Кремля та фальшиві обрахунки...

Далішим аргументом, що може спричинити світову війну в кожній хвилині, могли б бути помилкові згоди Кремля та фальшиві обрахунки...

Сталін і його імперіалістична кліка ніколи не зрезигнує з планів підбиття світу ані добровільно не скапітулює...

Постійне міжнародне напруження, місцеві війни та продовження «холодної війни» вважають західні спостерігачі найбільш можливими अपриорі...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

ЗУАДКомітет і під цим оглядом нашу громаду — так сказати б — переріс. Власне своїми зв'язками та завданням своєю працею авторитетові і довірі, він може здобути цієї допомогою більше, ніж ми дали б навіть в найкращому випадку...

Дн. Андрієвський ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РУХ І УКРАЇНА

Страсбург є ніби осередком, навколо якого твориться об'єднання європейських народів. В листопаді б. р. в нім відбулося зібрання Асамблеї Ради Європи і Екзекутивні Європейського Руху...

Страсбург є ніби осередком, навколо якого твориться об'єднання європейських народів. В листопаді б. р. в нім відбулося зібрання Асамблеї Ради Європи і Екзекутивні Європейського Руху...

Страсбург є ніби осередком, навколо якого твориться об'єднання європейських народів. В листопаді б. р. в нім відбулося зібрання Асамблеї Ради Європи і Екзекутивні Європейського Руху...

Страсбург є ніби осередком, навколо якого твориться об'єднання європейських народів. В листопаді б. р. в нім відбулося зібрання Асамблеї Ради Європи і Екзекутивні Європейського Руху...

Страсбург є ніби осередком, навколо якого твориться об'єднання європейських народів. В листопаді б. р. в нім відбулося зібрання Асамблеї Ради Європи і Екзекутивні Європейського Руху...

Європи, що існує в лоні того Руху. Ця то Секція розглядала справу України на своїм засіданні в жовтні б. р. в Парижі, але її не розв'язала...

З тих численних розмов, що їх довелося мати українським делегатам, виявляється, що ієродатні чинники Європейського Руху боляться трогати українську справу з огляду на Совєти...

Під оглядом наставлення до Совєт, українці є багато бліжчі американцям, як європейцям. Нас не страшить горювання більшовиків і ми далі домагасмося включення України до Європейського Руху...

Водночас Український Комітет для Об'єднання Європи намагася розбудувати себе, втягаючи в рух ширші кола нашого громадянства...

Акція на терені Європейського Руху є одним з віднітих української міжнародної акції під проводом УНРади. Відповідальні чинники української політики вважають, що впровадженні України в Європейський Рух...

З.У.А.Д.Н. ПЕРЕД НОВИМИ ЗАВДАННЯМИ

В статті про «Балаяс ЗУАДКомітету», надрукованій в «Свободі» з 29-го грудня м. р. зроблено висновок, що ЗУАДКомітет виконав далеко більшу роботу, ніж на це дозволяло йому засоби, одержані від американсько-кравського загалу...

Один факт: Під час мості інспекційної подорожі в Європі, довелось ствердити, що тоді, як ІРО — Міжнародна Організація для Збігів — доручила поодиноким добровільним допомогним агенціям поступово зменшувати і ліквідувати свої організаційно-поміжкові апарати в Європі, вона рівночасно не тільки виявила готовість погодитись, але прямо рекомендувала нашому Комітету збільшити його апарат ще далішими трьома бюроами...

Не менш важливе друге чергове завдання ЗУАДКомітету — це необхідність постійної оліки над тими, що з будь-яких причин не зможуть виїхати з Європи. Там залишаться їх ще багато тисяч, переважно німецьких, інавалідів, старців...

Так та тін увесь час маячила, старому шляху правила. А тільки таким чином те годину переказують, а कुди йдуть і там не знають, може на одному місці кружляють. Почали жє й люди бунтуватися. Не підемо, кажуть, далі, може старий вже здурів та заведе всіх у якусь прірву. Краєце тут ятати та помирати, або з неба щого чуда дождіять. А старий дов не чус. Перед твердо веде, на шост спирається, шапку скинув, на весь голос псалми співає, Бога хвалить...

В статті про «Балаяс ЗУАДКомітету», надрукованій в «Свободі» з 29-го грудня м. р. зроблено висновок, що ЗУАДКомітет виконав далеко більшу роботу, ніж на це дозволяло йому засоби, одержані від американсько-кравського загалу...

Один факт: Під час мості інспекційної подорожі в Європі, довелось ствердити, що тоді, як ІРО — Міжнародна Організація для Збігів — доручила поодиноким добровільним допомогним агенціям поступово зменшувати і ліквідувати свої організаційно-поміжкові апарати в Європі, вона рівночасно не тільки виявила готовість погодитись, але прямо рекомендувала нашому Комітету збільшити його апарат ще далішими трьома бюроами...

Не менш важливе друге чергове завдання ЗУАДКомітету — це необхідність постійної оліки над тими, що з будь-яких причин не зможуть виїхати з Європи. Там залишаться їх ще багато тисяч, переважно німецьких, інавалідів, старців...

Так та тін увесь час маячила, старому шляху правила. А тільки таким чином те годину переказують, а куди йдуть і там не знають, може на одному місці кружляють. Почали жє й люди бунтуватися. Не підемо, кажуть, далі, може старий вже здурів та заведе всіх у якусь прірву. Краєце тут ятати та помирати, або з неба щого чуда дождіять. А старий дов не чус. Перед твердо веде, на шост спирається, шапку скинув, на весь голос псалми співає, Бога хвалить...

В статті про «Балаяс ЗУАДКомітету», надрукованій в «Свободі» з 29-го грудня м. р. зроблено висновок, що ЗУАДКомітет виконав далеко більшу роботу, ніж на це дозволяло йому засоби, одержані від американсько-кравського загалу...

Один факт: Під час мості інспекційної подорожі в Європі, довелось ствердити, що тоді, як ІРО — Міжнародна Організація для Збігів — доручила поодиноким добровільним допомогним агенціям поступово зменшувати і ліквідувати свої організаційно-поміжкові апарати в Європі, вона рівночасно не тільки виявила готовість погодитись, але прямо рекомендувала нашому Комітету збільшити його апарат ще далішими трьома бюроами...

Не менш важливе друге чергове завдання ЗУАДКомітету — це необхідність постійної оліки над тими, що з будь-яких причин не зможуть виїхати з Європи. Там залишаться їх ще багато тисяч, переважно німецьких, інавалідів, старців...

Так та тін увесь час маячила, старому шляху правила. А тільки таким чином те годину переказують, а куди йдуть і там не знають, може на одному місці кружляють. Почали жє й люди бунтуватися. Не підемо, кажуть, далі, може старий вже здурів та заведе всіх у якусь прірву. Краєце тут ятати та помирати, або з неба щого чуда дождіять. А старий дов не чус. Перед твердо веде, на шост спирається, шапку скинув, на весь голос псалми співає, Бога хвалить...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. СОЮЗУ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ВСЯ КОЛЯДА НА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД! ПЕРЕСЕЛЕНЧО - ДОПОМОГОВА АКЦІЯ Є Й НАДАЛІ ПЕКУЧОЮ ПРОБЛЕМОЮ!

Микола Чубатий

РІЗДВЯНИ СВЯТА 1919 РОКУ

(Спомини з-перед 32 років)

Тільки кілька тижнів по упадку Львова в руки поляків (21 листопада 1918 р.) уряд Західної України сплиняв в Тернопіль. Скоро після того почалися приготування до перенесення української влади до Станіслава, де в половині грудня нашла свій тимчасовий осідок Західно-Українська Національна Рада та Державний Секретаріат, на чолі якого, по уступленню д-ра Костя Левицького, першого західно-українського прем'єра, став д-р Сидір Голубович.

Та саме тоді над Дніпром відбувалися рішальні події: упадок гетьманської влади та перехід її в руки Директорії, як тимчасового революційного уряду Української Народної Республіки. Поміж Станіславом та Києвом велася вже живі розмови про злуку Західно-Української Народної Республіки з Східною Українською Народною Республікою. Зібрана в Станіславі Українська Національна Рада 3-го січня 1919 року постановила злучити обидві українські держави в одну державне тіло. Окрема делегація, зложена в більшості з членів УНРади та кількох державних секретарів, урядовців-експертів, разом понад шістьдесят осіб, мала виїхати до Києва і там в урочистий спосіб перевести об'єднання двох однаціональних республік.

З правдивою радістю прийняв пропозицію прем'єра С. Голубовича стати одним із членів делегації, бо вже здавна мріяв побачити золотoverхий Київ та ще й в таку врочисту історичну хвилину. Тому ужив я всієї своєї дипломатії, щоб дістати дозвіл від мого Державного Секретаря Освіти та Віровизнань, д-ра А. Артимовича в якого я працював як президентський секретар, покинути мого посаду на кілька днів і поїхати до Києва, яка опісля протягнулася два тижні.

Ми сподівалися обходити Рідво Христове вже в Києві, однак зі столиці прийшла вістка здержатися ще кілька днів, бо на східній Україні докінчувались вибори до Трудового Конгресу, що мав стати Установчими Зборами нової республіканської влади по упадку гетьманату. Вибори до Трудо-

вого Конгресу відбувалися в доволі напруженій ситуації, бо совєтський уряд України, прогнаний за гетьмана до Москви, тепер взяв собі на допомогу російських большевиків та увійшов на територію Української Республіки, несучи клічі радянської влади.

Голосування до Трудового Конгресу не було загальним, бо від виборчого права були відсутні всі „нетрудові“ верстви, отже делегати вибирали тільки робітничі союзи, професійні установи і т. п. Українські провідники, зокрема найкращі соціалістично-революційної партії були того переконання, що успішним ліком на клічі большевиків буде уподібнення структури УНР Республіки до радянської влади, себто радянізація України. Вибори дали доволі лівий Трудовий Конгрес, який перестрашив саму Директорію.

Виїзд західно-української делегації протягнувся до самого Святого Вечора, тому до перва на сам Святий Вечір виїхав я до самітної старенької вдови-матері до Тернополя, де, пробувши тільки один день Рідва, повернувся до Станіслава.

Перед Новим Роком рушили ми зі Станіслава через Тернопіль, Підволочиска, Проскурів до Києва. З пригодами переїздили ми околиці Проскурова, бо біля станції Чорний Острів сплинали нас „представники влади“ так зв. Пашківської Республіки, що не признавали української влади в Києві; але переконавшись, що ми „заграничні люди, австрійки“ — пустили наш поїзд у дальшу дорогу до Києва.

На київському дворі витали нас представники Директорії та Осадного Корпусу Києва, Січових Стрільців, що стояли під командою полк. Коновальця, який мав на одній з вулиць Київської області свою владу Директорії. Київ своїм прекрасним положенням на горбах — робив імпазантне враження. Золочені бані церков, що появилися та зникали на сонці при переїзді вулицями, справді могли давати столиці України назву „золотоверхого“.

Західно-Українську делегацію примістили в готелі Імпериал на Хрещатику, недалеко від Готелю Континенталь, на

бічній (мабуть Інститутській вулиці), де містилася Головна Військова Квартира Отамана Симона Петлюри.

Наша гостиниця кишла вже від делегатів на Трудовий Конгрес з цілої України. Делегати з Правобережжя були більше умірквані та розважніші, натомість лівобережці здебільша репрезентували лівий крайний елемент. Розмова з ними з правилами кінчилася викликом: „Ви реакціонер!“; якщо ваш співбесідник не відкрив у вас соціалізму та прихильності для радянської системи влади.

Пригадую собі зокрема палкого молодого полтавця Лимара, що не скривався зі своїми комуністичними симпатіями, дарма, що вважав себе українським патріотом. Де він сьогодні той Лимар живе, — чи поділив долю Хвильового, Скрипника, Шумського та десятка других українських боротбістів — невідомо.

На новий політичний матеріал на київських ґрунті, на галичан, розпочали всі партії полювання, щоб їх втягнути в свої організації і тим скріпити свою позицію на Трудовім Конгресі. На галицьку делегацію велику надію клав теж отаман С. Петлюра, як на піддержку протирадянської струї.

На другий день після приїзду до Києва, брали ми участь у військовій похороні сотника Черника та кількох стрільців, що згнули в бою з гетьманськими військами. Поховали їх в Парку за Купецьким Зібранням, над самим Дніпром, звідки розгортається прекрасний далекий вид на Лівобережжя. Стоячи на східнім високім березі Дніпра, пригадалися мені слова Шевченкового „Заповіту“.

Сам Київ робив оригінальне враження. Від десятих років, перший раз Київ перемальований на приказ полк. Коновальця — виглядав на українське місто. Як виглядала ця українська мова на висіках силебів та установ, проказав „Боже, аде приказ був сповнений. Галицька делегація відбула ввечері наради з представниками Директорії, які рішили відложити скликання Трудового Конгресу аж по Йордані. А за той час день-в-день відбувалися пристрасні приватні дискусії поміж делегатами на Конгрес в кулуарах Миської Опері, де мав засідати Трудовий Конгрес. Розмови ці не були безуспішні, бо вони вияснили політичне положення України може й

краще, ніж на офіційному Конгресі.

Зокрема помітний вплив на східно-українських делегатів селян робили послі селяни від Галичини. Були між ними відомі тоді на західно-українських політичних горизонті типи, як націонал-демократ Старух, як радикали Сандуляк, Лаврук та молодші від них Дувряк та Шекерик-Донікві. На галицьких ґрунті вони входили за радикалів, на київським за розважних хлопських трибунів, що своєю розвагою та селянським реалізмом робили помітне враження на селянських представників, формально соціалістів-революціонерів, зокрема з Правобережжя.

Під впливом тих перед-конгресових кулуарних розмов мущика з мущиком зачали наступати корисні перемиїни. Серед соціалістично-революціонерів, партії, що сама на Конгресі мала більшість, виразно зарисувалася права та ліва струя; по середині стояв духовий лідер партії, проф. Михайло Грушевський, мій професор з львівського університету, якого я по чотирьох роках зустрів знов в столиці України.

Під впливом розмов з галицькими селянськими представниками від соціалістично-революційної партії відколотася доволі сильна (чи не 90-ти членна) група під проводом правобережця Сергія Бачинського, що виразно тепер станула з галичанами, соціал-демократами та зі слабшою групою самостійників проти радянської лівої струї.

Язичком на вазі могла стати галицька делегація, коли б її члени були членами Трудового Конгресу. Наш мандат, однак, не сягав так далеко, бо нас вислала Західно-Українська Національна Рада перевести тільки злуку обох українських республік, однак ми не мали мандату стати послами від Галичини на Трудов. Конгрес, в акції для Західної України було зарезервовані щось біля 70 місць у з'їзді в Києві. Для рятівання ситуації, Отаман Симон Петлюра налягав, щоб ми себе проголосили делегатами від Західної України на Трудовий Конгрес та взяли активну участь в Конгресі. Не лишалося нічого іншого, як сконтактуватися зі Станіславом та просити від Національної Ради поширення наших мандатів.

День перед історичним днем злуки 22-го січня 1919 р. такі мандати для нас надійшли зі Станіслава. Галицька делегація, яку очолював державний секретар справедливості О. Вурачницький та його заступник Д-р Л. Цегельський, відбула ввечері нараду та ввечері була постановою взяти участь у Трудовому Конгресі, що мав бути відкритий наступного дня по полудні, по Святи Злуки обох українських республік, що мало відбутися 22-го січня перед полуднем на площі Св. Софії.

Мене, як наймолодшого члена делегації, уповажнили піти особисто до отамана С. Петлюри до готелю Континенталь та подати йому нашу постанову до відома. Це мені перший та одиникий раз в житті судилося приватно говорити з людиною, що згодом стала історичною в нашій національній визвольній боротьбі.

Один із Січових Стрільців, що сторожили входу до гостиниці Континенталь, оглянувши мою легітиміацію, відвів мене на перший поверх під двері квартири Отамана та передав другу стрільцеві, що стояв при дверях. Цей закликав ад'ютанта Отамана, полк. Беня, галичанина, який, переговоривши зі мною кілька слів та ствердивши мою ідентичність, впровадив мене до кімнати Отамана С. Петлюри.

Не було меж радості в С. Петлюри, коли я сповістив йому постанову галицької делегації стати членами Трудового Конгресу. Стискаючи мені руку раз та другий, Отаман сказав ці слова, які хоча записати для історії, а не для іншої злободенної цілі. — „Я радію, — говорив зворушено Отаман, — що ви вже з нами, що станете тут до безпосередньої роботи і відповідальності за Україну. Без вас, коли ви не допоможете нам, вільної України не буде. Во ніде правди діти, ви вже Європа, а тут ще багато Азії!“ Після того став Отаман Симон Петлюра розповідати про непевне положення на Лівобережжі, де большевики з північного сходу вже підсувалися під Київ. — „Які збройні наші сили“, — питаю. З болем став С. Петлюра оповідати, що певний тільки Корпус Січових Стрільців під проводом Полк. Коновальця та шефа його штабу полк. Мельника. Поза ним, говорив він, ще маємо біля 25,000 війська; кілька разів стільки розійшлося домів по поваленому гетьману. Розмова була б велася довшо, однак ад'ютант зголосив, що жде генерал Греков, що саме вернувся з Роздільної біля Одеси, з переговорів з французами, що висадились в Одесі. С. Петлюра попросив генерала увійти. Генерал ломаною російсько-українською мовою став здавати звіт з відомлення зі своєї місії, однак я вважав, що краще оставити їх самих та попрацувати. На другий день, 22-го січня 1919 року, на площі Св. Софії відбулося історичне Свято Злуки.

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ СВЯТ-ВЕЧІР „СВОБОДИ“ 50 РОНІВ ТОМУ

(Редакційна стаття з Різдвяного числа „Свободи“ з 1901 р.)

І я, любенькі читачі мої, святкую Святий Вечір в своїй малій, рідній українській хаті. Я разом з вами всіми, що читають мене і платять центи на мого життя, засіла в теплій хаті з а м о ж н і ш о г о українського б'я-лесмена, в шанді бідного майнера, в чужій, не своїй хаті-будинок, при залізничних заводах, в цукроварнях, калельнях, молднернях, стейтових майнах, рековнях — по всіх усядах, по цілій безмежній Америці, від славного Бостону до спокійного Сан Франциско. Я з вами, робітничо-українці, засіла до Св. Вечері і привітавши Христа преславною колядою „Бог Предвічний“, починаю оповідати свою історію. Вона цікава. Послухайте:

Ви, мої любі, вже довгі літа поневіряться по Америці, як я десь за горами, за морями, мало дитиною дрімала. Та, добрі люди, — колись вони були, сьогодні вже забули, ворожили мені кращу долю, купили шифарту, справили які-такі лашки і казали поїхати в Америку, до своїх людей, до своєї рідні. І я прчалила дня 15-го вересня 1893 року до Джерзі Сіті. Н. Дж. і привітала своїх рідних ширим, рідним, козацьким, будничим словом. Я навчала вас добра. Я закликала,

щоб ви були все тямучими українцями, добрим синим своїх батьків не забутих, „бо хто матір забуває, того Бог карає“. Я вчила вас, щоб ви свою віру ні за золото, ні за срібло чужим людям не продавали, щоб до чужих не на вертались.

Я вчила вас, щоб ви за провсвітлу старались, „чужому научилися, свого не цурались“. Я вчила вас, щоб ви себе взаємно спомогали, в „Союзі“ єдналися, не розривались, щоб братствами й „Союзом“ долю собі поправляли. Тай ви мене не дуже слухали, від мене відвертались, по „салухах“ своїм серця звеселяли, про свою долю п'яну — дбали.

Два Святи Вечері я з Вами в Джерзі Сіті святкувала. „Бог Предвічний народився“ ми співали, себе щиро звеселяли.

Та тісно мені стало, братчики любі, і затужила я за моїми чорними вугільними братами. Дочекала я на „гірці“ до 18 липня 1895, купила тикет таї перебралася до Шамокін, щоб цілій Україні Американській служити, від вуглярів до всіх робітників проречити голосне слово, про нашу долю, нашу братню злуку і нашу народну распря. Там закликала я до любови і згоди, натякувала на наші церковні лихоліття, усяку науку у тверду українську голову впишала. І знову один Святий Вечір з вами я, любенькі, обходила. І знову радісну пісню „Веселенна веселися“ з вами я весело співала, тай раділа, що доля-мачуха пригорте своїх діточок, як прагнорув їх Христос своєю беззаконною, Божою любов'ю.

Тай знову я, сирота, як той наш безталанний робітник, шукаючи хліба-роботи, помандрувала дня 2 липня (1897) до Мт. Кармел, тай тут аж чотири роки прокоротала...

В гарячий час, в пору важку, в самі жнива, дня 1 серпня 1900 року нашла я ширий приют, батьківську опіку, в Оліфанті, Па.

(Потім прийшли знову важкі часи. Треба було мандрувати до Нью Йорку і знову до Джерзі Сіті — Ред. з 1951 р.) Тай ось сьогодні, в Святий Вечір, з вами знову до вечері засідаю тай зі зболілих грудей зі всіми українцями Боже пісню співаю...

Наша вечера бідна-убога.

КОЛЯДА

З козацеством погуляєм,
Слава во Вишніх записав!
Гей, гей! Козаки, козаки!
Слють моря я обдаки!
А на сідала отамани,
Отамани я осавули
Гострять шаблі з самоцвіту,
Уквітчали в терноцїту,
Гострять шаблі дмашкові —
Та змилі шапки смушкові:
Ой, Небенний Царю,
Неба цього Володарю!
Поведи... нас...
...та полками...
Полети... нас...
...та вірлами...
Постеди... нас...
...та вітрами!
Понеси нас — соколами —
Поклони нас — у пороги —
Та заграй нас у остроги!
Ізбави... нас...
Ой, бо мряка застелася!
Гори сині — закривася!
Ой, бо ворон надлітася...
Невщї очі видовбася!
І серденько розтягася!
Коляда — коляда-колядинця —
Ой, заплакала зринця —
І розступилася земляця!
Розкопалася в н и н и ц я !

ВПЛИВИ КИЇВСЬКОЇ УКРАЇНИ НА ПІВНОЧІ

Недавно в латвійській місцевості Асоте, на місці давнього городища, проведено археологічні розкопки. Розкопки виявили залишки старих домівок і понад тисячу різних предметів, які характеризують культуру і економіку часів існування городища в 10-13 віках. Знахідки засвідчують, що між людиною Латвії тих часів і Київською державою були встановлені тісні зв'язки. На місці городища знайдено багато таких речей, як київські браслети з зеленого скла, пряслиці зроблені в Овручі, а також новгородські гривні і т. д.

ЩИРЕ СПАСИБІ усім тим численним українським організаціям і громадянам по цей і по той бок океану, що з нагоди Різдва і Нового Року надіслали „Свободі“ свої любячі листи. Христос Родився — Славте Його!

Наші страви й напитки заправцями чорною, змученою рукою, але вони нам до смаку, вони нам по нутру. Ми силмиці відірвана частина нашого 40-мільйонного народу, чесно беремо свою добру звичку, а що в них злого, те відкидаємо. Ми сильні нашою свідомістю народної роботи, йдемо вперед до глибини щирих сердець тою любов'ю, яку проповідував Христос: Ворога свого любимо, усіх до серця пригортаймо. Во ми люди, бо ми діти того Христа-Бога, которого сьогодні прославляємо. Христос Раддається!
о. Нестор Дмитрів.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМПЕТ АМЕРИКИ

ПЕРЕДАЄ ЩИРИЙ РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНАМ, ОРГАНІЗАЦІЯМ ТА УСТАНОВАМ, СВОЇМ ФІЛІЯМ І ВІДДІЛАМ, ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ ТА ВСІМ СВІДОМИМ УКРАЇНЦЯМ, ЯКИМ ВЛИЗЬКА ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ТА ЗОКРЕМА ШЛЕ ГАРЯЧІ ПОБАЖАННЯ ДЛЯ ПОНЕВОЛЕНОЇ, АЛЕ ВОЮЮЧОЇ УКРАЇНИ ТА ПРОСИТЬ ВСЕВИШНЬОГО БОГА, ЩОБИ ДОДАВ СИЛИ І ЗАВЗЯТТЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ НА ЙОГО РІДНИХ ЗЕМЛЯХ ВИТРИМАТИ СТРАШНЕ ЛИХОЛІТТЯ СУЧАСНОГО ПОНЕВОЛЕННЯ.

Цьогорічне Різдво, святковане під гук гармат та криваві бої за ідеали свободи в далекій Кореї, нехай посіє в наших серцях зерна внутрішнього українського миру, взаємної любови та єдності, щоби з Новим Роком одностайно та однодушно стати до великої праці для здійснення найвищих і заповітних наших національних ідеалів повного визволення українського народу.

Ці свої побажання передає Український Конгресовий Комітет Америки теж і всім Українським Національним Організаціям, Установам та Об'єднанням поза Америку, яких єднає з нами велике бажання волі й кращої долі для свого народу.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМПІТЕТ АМЕРИКИ:

Голова: ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ

Заступники Голови: Д. ГАЛИЧИН, М. ДУТКЕВИЧ, О. ЛОТОЦЬКА, М. ВСТУХІВ.
Секретар: Е. ПІДДУБЧИШИН. Касієр: П. ЛІСОГІР. Екзекут. Директор: С. ЯРЕМА.

КУРАТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ В АМЕРИЦІ

ВІТАЄ ВСІХ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ІЗ СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА З НОВИМ РОКОМ

і складає щирю подяку тим, що зложили свій НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК АБО ПОЖЕРТВУ НА У. Н. ФОНД.

Бажаючи всім українцям при цій нагоді всього добра та витривалості і моральної сили, пригадує в часі великого свята Різдва, що не можна нікому з американських українців забувати на свій національний обов'язок: ЗЛОЖИТИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК.

Кураторія У. Н. Фонду просить тих, що свого обов'язку досі не виконали: Складайте Національний Даток за рік 1950, бо наближається замкнення першого року Українського Народного Фонду.

УПРАВА КУРАТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ:

Голова: Р. Слободян. Заступник: Д-р В. Галан. Секретар: Д-р М. Чубатий.
Члени Управи: О. Лотоцька, М. Лісогір, Г. Білинський.

ХРИСТОС РОДИВСЯ — СЛАВТЕ ЙОГО!

БАГАТО РАДОСТИ ТИМ, ЩО ДОПОМОГИ ПОТРЕБУЮТЬ;
БАГАТО ВДОВІПЛЯ ТИМ, ЩО ДОПОМАГАЮТЬ;
КРАЩОЇ ДОЛІ ТА ВИМРІЯНОЇ ВОЛІ ВСІМ УКРАЇНЦЯМ

— бажас —

З НАГОДИ ХРИСТОВОГО РІЗДВА І НОВОГО РОКУ ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМПІТЕТ

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПАН-АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

передає щирі побажання з нагоди Свят Родження Христового та Нового Року своїм членам, українським організаціям, з якими співпрацює, та всім українцям, розсіяним по широкому світу. Зокрема сердечно вітас братів і сестер в поневоленій, але свободолобній і воюючій Україні.

Нехай цей день великої правди буде початком українського миру, взаємної любови та політичної єдності.

ЗА ПАН-АМЕРИКАНСЬКУ УКРАЇНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ:

о. д-р В. Куштір — голова, Вінніпег, Канада; Степан Шумейко — ген. секретар, Ньюарк, Н. Дж., U.S.A.; Д. Галичін — касієр, Нью Йорк, U.S.A.; о. Микола Іванів — директор, Куритиба, Бразилія; І. Грегорацук — директор, Буенос-Айрес, Аргентина.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

ТОВАРИЩАМ І ЗНАЮЧИМ
„ВЕСЕЛИХ СВЯТ“
ТА
„ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ“
БАЖАЄ
Ю. ОЛЕКСИП

ВСІМ ПРИЯТЕЛЯМ
І ЗНАЮЧИМ
ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ
СВЯТ
БАЖАЮТЬ
ЛІНА І ВАСИЛЬ
КАМІНСЬКІ

„ВЕСЕЛИХ СВЯТ“
І „ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ“
РІДНИМ ТА ЗНАЮЧИМ

БАЖАЄ
BOHDAN MAXELON,
313, Cooper St. — Utica, N. Y.
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО
НОВОГО РОКУ та щирі побажання,
засилає —
ПЕТРО КУЧМА
Гол. Радий. У. Н. С.

„ВЕСЕЛИХ СВЯТ“ І
„ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ“
Рідним, Дружам та Знаючим
(особливо з Товарищів і Кутисів)
бажає — ДМИТРО ТКАЧУК,
313, Cooper St. — Utica, N. Y.

З НАГОДИ СВЯТ РІЗДВА ХРИ-
СТОВОГО І НОВОГО РОКУ — ба-
жасмо Кривним, Дружам та Зна-
ючим дочекатися кращого часу.
ЯРОСЛАВ ДАVIDОВСЬКИЙ,
ЯРОСЛАВ ПІЧКАН.

З НАГОДИ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
Найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає ЕМАНУІЛ ПРИТУЛА
з Родиною

Незабутньому пароху — о. дек.
Г. КАНДІ з Родиною
бажають
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та побачити ще рідні сторони
СМОЛІП Іван, Марія
і діти

ДРУЗИМ, ПРИЯТЕЛЯМ
ТА ЗНАЮЧИМ
з нагоди Різдвних Свят і Нового
Року — бажасмо
ВСЕГО НАЙКРАЩОГО
АРТЮШЕНКИ

Кривним, Дружам і Знаючим по о-
бох сторонах Океану переслало
сердечний привіт та бажасмо
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Ірина і Володимир
ЗАПАНЯКОВИЧ
135 Washington St. — Utica 2, N. Y.

Рідним в Україні й на еміграції, всім Подругам і Дружам із „Зарев“ та
всім Знаючим в Європі й Америці лийсердечні привітання
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і якнайщиріші побажання кращого здоров'я,
особистого щастя і багато успіхів у праці в НОВОМУ 1951-шому РОЦІ
чим шляхом пересилає
ПЕТРО СТЕРНО, Шикаго, Іл., ЗДНА.

З нагоди
СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та НОВОГО РОКУ
передплатниці і читачі „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“ з
Парижа, та блонці і дальші знайомі, дозволяють зложити
Вам старо-українським значаєм
НАШІ ЩИРО-СЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ.
ГРИГОРИ ЯРЕМЧУК,
представник „УС“ на Нью-Йорк і околицю.
Н. Jaremchuk, 229 East 10th Street, New York 3, N. Y.

ТОВ. ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ВІД 156 У. Н. СОЮЗУ
засилає всім своїм Членам і Членицям,
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
— і —
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
много літ прожити і наш славний Союз в членстві
побільшити! — Христос Раждасється!
Микола Муляр, предсідник
Франко Трось, касієр Василь Повак, секретар

УРЯД ТОВ. УКР. НАР. СОЮЗУ ВІДІЛ 292
В ДІТРОИТ, МІШ.
з нагоди свят Різдва Христового бажає усім своїм членам
і їх родинам
ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ ТА НОВОГО РОКУ,
кріпкого здоров'я та багато літ прожити, а не членам,
щоб вписались в реєстр Союзу негайно!
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Іван Фортис, предсідник
Лія Андрусевич, касієр Петро Кізел, секретар.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
— і —
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
своїм покупцям, приятелям і всьому громадянству
Ново-відкрита українська крамниця мужеського,
жіночого і дитячого взуття
„ГОВЕРЛЯ“ („HOWERLA SHOES“)
203 Springfield Ave. Phone: Market 3-6248 Newark, N. J.

Дем'ян Горнякевич. РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ І ЇХ СИМВОЛІНА

Різновидні обрядові форми наших свят, зокрема Різдва, насувають нам доволі настерливо питання, звідки ж походять цей, або інший звичай, що визначають різні символи, зв'язані зі Свят-Вечором у нас? Але бувають випадки, що дехто з американців у розмові з нами, як гість у нашому домі, поставив нам такі питання, а слід признати, що американці живо цікавляться побутами різних народів, може навіть більше, ніж їх історією чи географією. Отже присвятим сьогодні трохи уваги — з нагоди такого великого празника, — висвітленню цих проблем.

Замітне, що дату встановлення свята Христового Різдва встановлено доволі пізно, й так на Заході між рр. 354-360, а східній Церква прийняла це свято від 378 р., де було довший час получене з празником Богоявлення в день 6 січня. День 6 січня мав відповідати теж шестидневному циклу сотворення світу. Християнська символіка інтерпретує хрещення Ісуса як духовне народження Його, підчас коли пластиве Різдво мало матеріальний характер, отже оба празники могли бути відсвятковані одного дня. До свята Христового Різдва й Богоявлення долучене ще пам'ятку поклону трьох царів, розмноження п'яти хлібів між п'яти тисячів народу й переміння води у вино в Галілейській Кані.

Але саме в зимовому часі (від кінця листопада до 23-го грудня) відбуваються теж як у римлян, так і у Візантії поганські свята, звані брумаліями й сатурналіями, метою яких було звеличувати богів Діонісія й Сатурна, себто представників плодючості вина й земних засівів. Зокрема сатурналії відбувалися з непогамованою свободою й веселістю, переставали існувати тоді різниця між папаними а невільниками, невільник міг сідати при одному столі з вельможами, йому дозволяло глумувати з павів і ніхто не смів картати його ні одним словом.

Зміст тих звичаїв увійшов у деякій мірі до українських обрядових форм Різдва. І тут ми мусимо з повним признанням висловитися про толерантність Христової Церкви, що дозволила плекати далі ті прагдні поганські звичаї, приймаючи лише їх у культурній формі й надаючи їм більше релігійного змісту.

Поганські традиції Різдва спираються в нас на культуру збільшуючого світла й тепла сонця після 21 грудня, а їх символами мають бути вогонь вода. Святочна дія Різдва зачинається в українських селян найчастіше церемонією добування нового вогню ранком у день Свят-Вечора. Обновленим, чистим вогнем розпалюють вогонь у печі на дванадцять годин для дванадцяти трав, що мають бути зварені на святочну вечерю. Того самого дня святять у церкві воду, яку черпають із такого місця, де вона сходить із трьох напрямків. Після посвячення лляють її через полу'я, підставляючи миску, така вода має лікувальну силу.

Дванадцять (у деяких місцевостях навіть 14) страв мають символізувати багатство української землі. Ці страви: (на Гуцульщині) йдуть у такому порядку: біб, риба, вареники, голубці, сливки, кутя з медом, бараболя з товченим часником, узвар (сушня), горіх з олією й часником, ячмінна каша з олією або медом (логаза), сливки з квасолею, вареники з маком, далі „росівниця“ — капустаний росіл із „крупами, пішоняна каша й прешті „кокот“, себто варена „укруудла“. Дев'ять ритуальних страв на Бойківщині подають у такому порядку: капуста, бараболя з олією, вареники з бараболю, кислиця, біб або горіх, ячмінна чи вівсяна каша (кутя) з маком, грушки, голубці з вівсяними або пшеничними крупами, пшенична кутя з маком, гриби з олією, додають теж оселіці, якщо не можна дістати іншої риби.

Найбільш типовою стравою для Святвечірнього стола являється кутя, дехто з дослідників зв'язує її з „коливою“, стравою, споживаною в честь померших. Але кутя має більш магічне значення. Засіючи до вечері, господар (зокрема на Гуцульщині) набирає ложкою пшеничну кутю й тричі кидас її до стелі. За першим разом приговорює: „аби так ягнята скакавали та блелі, як скаче пшениця з землі до стелі“.

за другим разом кличе: „аби телята так рикали та підстрикували, як підстрикує д' гори пшениця та аби так хутко росли, як хутко йде пшениця до стелі“.

Прешті за третім разом приказує: „Як ця пшениця лежить д' гори і там держиться, як купи, так аби бжолки трималися купи, таї аби так вертали до пасіки, як вироятся і аби сідали на землю, як пшениця паде до землі“.

Свята вечера, звана теж „багатою кутею“, зварена на новому вогні з різновидних плодів землі й споживана за відповідною програмою, при чому рідше порядком подаваних страв, стас — у народних віруваннях, — джерелом містичної сили: отже впливає на витворення добробуту в господарстві й водночас на відвернення асєкої нищівної сили. Взагалі оподар хоче мати того вечора в своїй хаті все те, що прихильно й близьке йому, а всі зорожі елементи він бажає в добрий, мирний спосіб прорити собі. Він перебирає на себе ролю неначе жреця і звертається зі заклинком до всіх неприязних людей, що орудують нечистою силою, або стоять у змові з нею, дали до шкідливих тварин та прешті до небезпечних сил природи, — запрошуючи їх усіх гостинно на вечерю. В ту святвечірню хвилину, коли всі повинні бути об'єднані законом любови, як це було на початку сотворення, — господар в ім'я злихчю й дальшої роднини простягає всім злим стихіям руку до згоди й то не з почування страху, а з якнайблагородніших почувань душі. Підчас того заклинкування господар вносить святочно до кімнати хліб і колачі, все те укладає на столі в два ряди, й доцно тоді приходиться черга на виношення страв. Кожно з них численних страв господар набрас до корита, примішувє їх із борошном (мукою), солить і несе худобі, вона перша має покушати „тайну вечерю“. Взагалі українське селянство трактує свою худобу на Св. Вечір дуже ніжно, годус її найкращим сіном і напуває. Очевидно, що зі своєрідним культом худоби лучиться та жодячя релігійна релігійна прислуга, яку віддали вишлесемський віл і осел новонародженому Ісусові.

Кличем до св. Вечері має бути перша зірка. Хоч сама зірка з признана чистим християнським символом „доброї новини“, як дороговказ до вишлесемського в е р т е у, то все ж таки вечерня зоря була вже предметом культу в старинному Сході (в Єгипті, Вавилоні й Греції) разом зі сонцем і місяцем. З хвилиною появи зірки на небі господар приносить до хати „дідуха“, себто святковий сніп пшениці

або жита і вітас всіх домашніх з Святим Вечором і Різдвом. Дідух символізує правду, першого предка, його уважають вічно живим, неміручим, як місяць, що засидю відновляється. Відміною дідуха на Закарпатській Україні є „корочун“, це великий ячмінний або вівсяний сніп, який домашні обслувають додатково зерном. Господина кладе на чотирьох рогах стола часник — це охоронне зілля від нечистої сили, під скатертю накладає трохи сіна, що являється вже християнським елементом, це натяк на ясла Спасителя. Іноді вносять до кімнати ще й плуг та інше господарське знаряддя, складаючи їх під столом.

Саму Свату Вечерю попереджує спільна молитва. До спільного стола сідас не тільки найближча родина, але також челядь, бідні сусіди, а вже найщиріше вітають якогось спізненого мандрівника, що в дорозі не міг добитися до своїх і зайшов до першої зустрічної хати. Настрий при столі святочний, промовляє найчастіше тільки чоловік до жінок, всі інші йдуть звичайно мовчки. Деякі подробиці підчас вечері мають своє вище значення: слідкують за тіннями приляжних при столі, за їх виглядом і припадковими ситуаціями.

Вже під кінець Св. Вечері всі домашні починають колядувати, приймають теж дуже радо й вгонують цілі групи колядників. В основу змісту колядок входить перш усього звеличчування новонародженого Христа, а далі різновидні привітання й поздоровлення, які деякими зворотами нагадують весільні й обжинкові пісні.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям та усім Знаючим
— бажає —
Д-р ВАСИЛЬ КНАЛЬ з Ріднею
Понкерв, в січні 1951.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
Рідні, Приятелям і Знаючим
ІЛІН ПІЛАТ
25 J. Pioneer Home, Elizabeth, N. J.

Головний Раді УСС, Управам Станиць та всьому Членству
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
Управа Американського Красного Коша УСС.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Дружам та Знаючим
— бажає —
Д-р К. СІЛЕНЬКІН
507 Sanford Avenue Dunellen, N. J.

Т-во „ЛЮБОВ“, ВІДІЛ 45 У.Н.С. У ФІЛАДЕЛФІИ, ПА.
З нагоди Різдва Христового
всім своїм членам і всьому нашому народному доброї волі
в Україні сегоднього виявлення
— засилають —
Т. Малін, А. Гарасюк, Мик. Ю. Сенік, управа відділу; Гриць Гришанин, Мих. Дубас, В. Стрильковський, контрольна комісія.

\$1.000 — РІЗДВ'ЯННИЙ ДАР С. УТОРЧАКА

Відомий зі своєї жертвенности на всі народні потреби, п. СЕМЕН УТОРЧАК, як кожного Різдва, так і цього відвідав Редакцію „Свободи“ та склав разом з святочними побажаннями свою чергову пожертву. Зложив на руки ред. Л. Мишурі ТИСЯЧУ ДОЛЯРИВ з призначенням на ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ в НЮ ЙОРКУ, який задумав закупити для цієї цілі Наукове Товариство ім. Шевченка.

Жертводавець, п. Семен Уторчак, є довголітнім членом У. Н. Союзу та багатьох наших патріотичних організацій. Він родом з Тисмениці, Західна Україна. Має років 69, а до Америки прибув в 1912 році. Згодом заложив тут свою власну кушнірську робітню. Покинув працю перед кількома роками через важку недугу. Живе з ріднею в Брукліні й даліше живо цікавиться усім українським життям, хоч уже не може тепер брати в ньому активної участі, як раніше.

або жита і вітас всіх домашніх з Святим Вечором і Різдвом. Дідух символізує правду, першого предка, його уважають вічно живим, неміручим, як місяць, що засидю відновляється. Відміною дідуха на Закарпатській Україні є „корочун“, це великий ячмінний або вівсяний сніп, який домашні обслувають додатково зерном. Господина кладе на чотирьох рогах стола часник — це охоронне зілля від нечистої сили, під скатертю накладає трохи сіна, що являється вже християнським елементом, це натяк на ясла Спасителя. Іноді вносять до кімнати ще й плуг та інше господарське знаряддя, складаючи їх під столом.

Саму Свату Вечерю попереджує спільна молитва. До спільного стола сідас не тільки найближча родина, але також челядь, бідні сусіди, а вже найщиріше вітають якогось спізненого мандрівника, що в дорозі не міг добитися до своїх і зайшов до першої зустрічної хати. Настрий при столі святочний, промовляє найчастіше тільки чоловік до жінок, всі інші йдуть звичайно мовчки. Деякі подробиці підчас вечері мають своє вище значення: слідкують за тіннями приляжних при столі, за їх виглядом і припадковими ситуаціями.

Вже під кінець Св. Вечері всі домашні починають колядувати, приймають теж дуже радо й вгонують цілі групи колядників. В основу змісту колядок входить перш усього звеличчування новонародженого Христа, а далі різновидні привітання й поздоровлення, які деякими зворотами нагадують весільні й обжинкові пісні.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям та усім Знаючим
— бажає —
Д-р ВАСИЛЬ КНАЛЬ з Ріднею
Понкерв, в січні 1951.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
Рідні, Приятелям і Знаючим
ІЛІН ПІЛАТ
25 J. Pioneer Home, Elizabeth, N. J.

Головний Раді УСС, Управам Станиць та всьому Членству
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
Управа Американського Красного Коша УСС.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Дружам та Знаючим
— бажає —
Д-р К. СІЛЕНЬКІН
507 Sanford Avenue Dunellen, N. J.

Т-во „ЛЮБОВ“, ВІДІЛ 45 У.Н.С. У ФІЛАДЕЛФІИ, ПА.
З нагоди Різдва Христового
всім своїм членам і всьому нашому народному доброї волі
в Україні сегоднього виявлення
— засилають —
Т. Малін, А. Гарасюк, Мик. Ю. Сенік, управа відділу; Гриць Гришанин, Мих. Дубас, В. Стрильковський, контрольна комісія.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
для всего членства і його родин
для всего членства і його родин

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГ. ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР“
відділ 361 У. Н. Союзу.

ЗАМІСТЬ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ КОЛЯДА І Н.Ф. СПІВРОБІТНИКІВ ГОЛ. КАНЦ. УНС І „СВОБОДИ“

Як кожного року, так і тепер, співробітники в Головній Канцелярії Українського Народного Союзу та в Редакції, Адміністрації і Друкарні „Свободи“, з нагоди Різдв'яних Свят і Нового Року зложили свої пожертви на коляду та свій національний даток до Народного Фонду Українського Конгресового Комітету. Коляду і національний даток вже на 1951 р. зложили:

Коляда		Н.Ф.		Коляда		Н.Ф.	
Д. Галиччи	\$ 25	\$ 50	В. Кушнір	\$ 3	\$ 10		
Л. Мишурга	25	50	Люба Ляпичак	3	10		
Р. Слободян	10	50	Неоніла Мерена	3	10		
Г. Герман	10	50	Ірина Павлюк	3	10		
С. і М. Демидчук	10	25	В. Сохан	3	10		
С. Шумейко	10	25	М. Борейський	2	10		
А. Драган	10	25	Д. Куєв	2	10		
Д. Слободян	5	25	Ярослава Левницька	2	10		
С. Гладкий	2	25	Люба Мисевич	2	10		
Я. Кулинич	10	15	Стефа Раби	2	10		
Осипа Гіббонс	5	10	Т. Твардовський	2	10		
Анна Каша	5	10	Надія Опішкельч	2	10		
Н. Кмиш	5	10	Т. Литвинюк	1	10		
Д. Кравець	5	10	Софія Степура	1	10		
С. Куряк	5	10	І. Левницький	5	5		
С. Парницький	5	10	Катерина Магура	3		
Меланія Миланович	5	10	Ольга Михайлишин	3		
С. Федів	5	10	Надія Срамович	2		
С. Шимон	5	10	Уліана Явна	2		
Т. Гля	3	10					

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ
и. Др. Петрови Моцюков, п. Славій Брує і Родині та всім знаючим
— бажає —
ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ!
ІР-ВАСИЛЬ МОЦЮК, 3807 Queen Ave. N., Minneapolis, Minn.

СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ
— бажає —
всьому Українському Громадянству
ОБСДНАННІ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ
P. O. Box 318, Cooper Sta., N.Y.C.

УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК, 50 Чорч Ст., Нью-Йорк 7, Н.Я. — Членам Редакторської Колегії, Співробітникам в Америці та по інших континентах Світу, Приятелям та Прихильникам „Українського Квартальника“ побажання ВЕСЕЛИХ РІЗДВ'ЯНИХ СВЯТ та кращого НОВОГО РОКУ 1951
шле Проф. МИКОЛА ЧУВАТИН, редактор.

Верховному Отаманові проф. Северині Левницькому, Головній Пластовій Старшині, Уповноваженому й Краєвій Команді на З.Д.А., Пластовим Осередкам, всім пластунам і пластунам на всьому світі та українському громадянству

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ
найщиріші побажання пересилає
ВІД ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ НЮ ЙОРК
Станиця Старшина.

УПРАВА ОСЕРЕДКУ СУМА ім. ген. Т. ЧУПРИНКИ
в Нью-Йорку
З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

вітас Українські Церкви, Воюючу Україну, Громадсько-політичні Організації на чужині, Головну Управу СУМА і всі Осередки та членство Осередку в Нью-Йорку. Зокрема вітасмо ЦК СУМ-у і його клітнини в цілому світі. Рівнож бажасмо всім витривалості і сил в праці для здійснення нашої спільної ідеї. — Христос Раждасється!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
Родині, приятелям, кліснтам і всьому громадянству

ДАРІЯ КУЧКУДІВНА-КУЛЬЧИЦЬКА
Dorothy's Beauty Salon
433 East 9th Street GR. 5-7107 New York, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
— бажає —
усім громадянам

Алв. МИХАЙЛО ПІЗНАК
51 Chambers Street New York, N. Y.
Worth 2-6796

ВСІМ ПОКУПЦЯМ СУРМИ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —

SURMA BOOK and MUSIC CO.
11 East 7th Street New York 3, N. Y.
M. СУРМАЧ.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає українському громадянству

W. RAJCA
погребник
617 Broadway Newark, N. J.
Humboldt 3-4817

АМЕРИКАНСЬКІ РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ

Як попередній, так і цього року Музей Знання й Промислу в Шікаго влаштував Різдвяну виставку від 25 листопада до 10 грудня 1950 р., як про це повідомили газетні вісті наперед. Ціллю таких вистав є вести в Америці Різдвяні звичаї на лад інших, старших націй. Щоб це досягнути, музей запрошує різні етнічні групи Старого Світу, щоб вони показали зразки своїх Різдвяних звичаїв. Цього року взяла участь 18 національностей, між якими була й українська група. Осередком свята була вистава Різдвяних ялинок кожної національності, прибрані відповідно до національної традиції.

З цієї нагоди управа музею вислала до газет статтю, в якій з'ясовані звичаї деяких народів, прив'язані до самої ялинки. Сказано там, що Різдво є загально святковане в цілому християнському світі, а його традиції відзеркалюють культуру, економічне тло, і географію країни, в якій ці звичаї збереглися. Різдвяне минуле, яке з минулим майже кожної етнічної імміграції, яка прибула в Америку, причиною до утривалення цих звичаїв в Старому й Новому Світі. З цим злучена сама традиція Христового народження, яка своєю містерією дала початок обрядам, які й тепер мають першество перед іншими.

Історію першого Різдвяного дерева приносять Лютрові Віні — як кажуть — зійшов на поле однієї Різдвяної ночі. Дучи попри німецький ліс, побачив зорі, що миготіли поміж зеленими деревами. Зачудований такою красою, він прийшов додому і поуставляв свічки між галузками зеленої деревини. Це мала бути перша Різдвяна ялинка. Насправді традиція є старша. Перші християни вживали зеленої деревини як символу неміруючого віри.

Без огляду на початок Різдвяної ялинки, вона стала символом матеріального стану в свята. Хоч ялинка є спільною всім націям, то прикраси для неї є відмінні, відповідно до національної вдачі. Так, наприклад, на Литві солома є матеріалом для будови вітражів, кліток для птиць і інших предметів, перемішаною краси. В Альпах сніг має вплив на швайцарські прикраси. Українське дерево відзначається зеленими вінцями і галузками червоної каліни, а під деревцем є купа соломи. У скандинавських країнах маленькі прапориці ветромлюють посеред зелених вінців на сосонці. Французи окрашують дерево делікатними виробами, покритими „янгольськими волоссями“ сріблястий краски сніжними м'ячечками. Поляки ставлять під деревцем паперові вироби, які нагадують пошу селян. Японці, наслідуючи західний Світ, навішують свої „японські помаранчі“ („танджеріни“) і медянки з рижку. Америка до всього того додає найрізноманітніші світляні винаходи, які становлять прикрасу модерних ялинок. Святий Миколай є головною темою при підшукуванні прикрас в націях Західної культури. В Америці прийнявся характеристичний звичай вивішування панчів, наповнених дарами, а те ціхує багатство країни. В Голландії втрамбався легендарний конь, якого зупиняє діти своїми порожніми капцями, щоб дістати від нього дарунків для окупу. Обидва звичаї принесли в Америку голландці й німці, коли закладали свої колонії.

Різдвяний обід є складовою частиною Різдвяних свят, але про це треба написати окремо, так само як і про коляди і забави. Таке саме і з іншими частинами цього величавого свята.

Тому Різдво, яке тепер святкують в Америці, є на ділі, святом усіх націй. Звичай і культура цілого світу склалися на вивішування різноманітного великого духового дару, який переходить в американську традицію і дає свідчення про братерство людині і про спільний початок однієї традиції, який записався словами: „Слава во вишніх Богу і на землі мир для людей доброї волі“.

Під час війни, як відомо, до території СРСР приєднано значний простір, що в географії має назву Бесарабія. З частини Бесарабії створено Молдавську республіку, частину приєднано до УРСР під назвою Ізмаїльської області. Звичайно, в Ізмаїльщині зразу ж встановлено совєтські порядки, такі самі, як в інших західних областях.

Як приклад з життя сучасної Ізмаїльщини совєтська преса подає одне село, яке мало назву Кара-Махмед, а з приходом більшовиків для пропаганди було переіменоване на Шевченкове. Село, більшістю українське, не піддавалося процесам совєтизації. До 1947 р. створений в селі колгосп не об'єднав навіть третини селян. Не зважаючи на посилену пропаганду, селяни відмовлялися йти до колгоспу. Вони, — при знає навіть совєтська преса, — „довго були в полоні відсталого настрою, боялися артілі, чіплялися своїх одноосібницьких клатків, і важко було їм втовкмачити, що в колгоспі жити краще...“ Але під сучасну пору, вживши відповідних засобів, совєтська влада селянам Шевченкового так зуміла „втовкмачити“. Шевченківці всі вже в колгоспі. Працюють на колгоспних полях, а вільним часом ходять на казюні мітинги, слухають радіопередачі з Москви з установлених годинників, посилають дітей до совєтської школи. Вони „відчувають себе рівноправними з усіма громадянами великого СРСР“.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ

ДОЛІ ПОВОРОТІВ З АМЕРИКИ

В останній війні американський уряд, як відомо, погодився на те, щоб люди з країн східної Європи по власній владі охоті верталися до своїх материнських країн. Згідно з американсько-совєтським договором, Америки випала також група українців, переважно селян-робітників. Що з ними сталося, коли вони переступили совєтську границю, про це можна тільки догадуватися. Совєтська преса початково присвятила їм десято місяця, згадуючи, що їх розміщено по колгоспах фабриках в УРСР, але пізніше й замовкла. Тільки час-до-часу тепер прориваються вісті, які говорять про побут цих тенетахливих людей, що їх любили до батьківщини так безжорно використала совєтська система.

Оце недавно опубліковано статтю Стефані Кошель, генерал-полковника в одній з західних областей. Вона пише про себе так: „В 1944 р. наша родина, як і тисячі інших українських сімей в Америці, отримала можливість переселитися в СРСР на Україну. Зробаючи і умовах зловмих брехень про ідний наш край, ми в час переїзду не могли й уявити собі, яка радість нас чекає, серце ж

сповнилося добрими передчуттями. Назавжди залам'ялися мені хвилини щасливого прибуття ешелону на Україну. Стояла вже пізня, холодна осінь. Мати побачила на станції уповноваженого по розселенню, і відразу до нього: „Пожануйте вдову з дітьми, допоможіть швидко огніздитися, одгріться“. У пов'язанні ласкаво всім хвилює: „Добре, добре, матусю“, — і тут же дає розпорядження, щоб не яке наше майно, речі хушенько вантажили на машину. Підждаємо до гарного, новенького будинку під черешнею. Якийсь дідок відніс нас верста, гукас: „Сюди, сюди, просимо до господи!“ Бачу, моя мати здивована, вражена. Бачу, від добра, яке вперше її так зогріло, вона плаче, коли нас заводять у чудові кімнати, наліті напоями до нашого приїзду... „Оце ваш радніський дім, по-уточнює з входинами!“ — урочисто, з душевним теплом мовив уповноважений... Ми стали колгоспниками. Нам застигло сонце совєтської батьківщини. Через короткий час — я вже ланкова у молодій артілі села Лошнів на Тернопільщині... Ось вона, світла доля, ось вона, ласкава, добра діля „трудящого совєтського земля...“

Оце так Стефанія Кошель,

Куди змагає українське громадянство ЗДА?

Друга світова війна, її висліді й епілогі зрєволюціонизували українську громаду в ЗДА: її обличчя, обсяг її зацікавленість та її конкретні змагання. Поява в середній і західній Європі сотень тисяч втікачів із рідного краю викликала небувалу до того часу щодо розмірів і вислідів збіркову допомогу акцію. Водночас — марш на Берлін, „І-шої української армії“ і тим подібні наверхні українсько-совєтські блефи зазнавали частину інтелегентської верхівки в ЗДА, яка прийняла совєтофільське „аміновхоське“ становиче й викликала цим глибоку моральну кризу. Українська громада в масі відмежувалася від тієї диверсії і життя перейшло до денного порядку над невдачниками. — Зате до ЗДА почала відісти нова імміграція. Коли д-р Лука Мишуга бідкав у передовій статті в „Ювілейному Альманасі УНСоюзу“, що появлявся в 1944 р., — що імміграційні приписи замикають доливи українців до Америки, та мріяв про народини нових молодих провідників української громади в ЗДА, — то сталося чудом: округло 40,000 українських емігрантів приїхало вже після війни до ЗДА, а між ними тисячі інтелегентів із високою освітою, а між ними сотні чільних діячів політики, науки, літератури, мистецтва. — Вони стали тією — „новою кровю“, що оживила дотеперішнє життя, але й внесли в нього фермент. Вони принесли з собою проблеми, якіми живий край і еміграція, проблеми не зовсім і не завжди зрозумілі давній тутешній громаді, подібночас стрінулися з місцевими проблемами, людьми й методами діяння, що їх ще не розв'язали. І сьогодні переживаємо це час ферменту, проте вже на наших таких очах лагіднішають і щезають деякі перші різкі дисонанси (проблема „старих“ і „нових“), на наших очах починає схливатися відліт „радісної творчості“ нової імміграції, яка — під натиском вестернелішніх — йшла ранго в гору, — на наших таких очах починають відділятися речі малі від великих і ясно зарисовуватися обриси найбільших проблем.

Існують дві найбільші проблеми пєшого життя української громади в ЗДА: 1. політична оборона інтересів України на американському терені. 2. передача глибокого ентузіазму до України, як батьківщини батьків, новому поколінню. Всі інші питання, всі суперечки і рішення, всі політичні й культурні, ба навіть харитативні організації і їх діяльність, стоять під знаком одної з отих двох найбільших проблем. Як їх розв'язувати, яких принципів триматися при цьому і якої методи діяння — це суть всієї внутрішньої метушні всіх спорів і всіх зусиль скоротити по змозі до мінімуму

„натерпівшись від злиднів в Америці“, потрапила до „нагої голої господині і осягнула „найвище щастя“, ставши ланковою в колгоспі... В совєтській газеті вона ще до того відгрозку в бік „американських імперіалістів“. Звичайно, інші громадяни в кращому випадку так само „щасливо“ коротають свої дні в колгоспних ланках і бригадах.

ЕСТОПСЬКИЙ ХОР У КНСВІ

В колгоспній залі філярмонії відбувся концерт чоловічого хору Естонської ССР під управою проф. Ернесакса. У репертуарі хору, що існує від 1945 р., 200 совєтських пісень.

З НАГОДИ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ.

Центральна Управа Організації Державного Відродження України, складає Відділам ОДВУ, У.З.Х., Молоді ОДВУ, та всім членам і симпатикам нашої Організації якнайширші побажання **БЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ** Христом Раждася!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ.
Юліян Павчак, предс.; Анна Бодак, заст. предс.; Петро Пелех, кас.; Михайло Баглай, фін. секр.; Михайло Кіт, рек. секр.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДІМ

216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
з нагоди ПРАЗНИКА РІЗДВА ХРИСТОВОГО засилає своїм членам та всьому Українському Народові в Україні та поза її межами ширший привіт та сердечні побажання **ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**. Дай Боже, щоби наступне Різдво Український Нарід обходив у вільній від московського ярма — Українській Державі.

ЗА УПРАВУ У. Н. ДОМУ:
Юліян Павчак, предс.; Анна Бодак, заст. предс.; Петро Пелех, кас.; Михайло Баглай, фін. секр.; Михайло Кіт, рек. секр.

Усім Шановним Покупцям НАШОГО БАЗАРУ,

151 Ave. A, в Нью Йорку, усім Почесним Членам, симпатикам і слухачам Української Радіо Програми, яку слухають свої і чужі люди кожної суботи від години 10 до 10:30 рано з виспільної радіо станції WLIB, 1190 k.c., та всьому Українському Громадянству, з нагоди **СВІТЛОГО ПРАЗНИКА**

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

найщирші святючі побажання засилає **ПЕТРО ЗАДОРЄЦЬКИЙ**

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— бажас —
ВСЬМУ ГРОМАДИНСТВУ
СЕМЕН УГОРЧАК
Brooklyn, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— бажас —
всім своїм клієнтам і приятелям
АДВОКАТ

МИКОЛА ГАВРИЛКО

34 East 7th Street New York 3, N. Y.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

— бажас —
всьому громадинству
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Dr. J. V. ВЕМКО

одинокий український дентист в New Jersey State
Settlers Building, 1000 Stuyvesant Ave., Union, N. J.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ

всьому Членству У.Н.Союзу та Приятелям і Знайомим **ЩИРІ ПОБАЖАННЯ УСЬОГО ДОБРА**
— пересилає —
ГЕНОВЕФА З. ЖЕРЕБНЯК,
Заст. Головного Предсідника УНС.

Всім Покупцям, Крєвним, Дружбам і Знайомим

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
І. ДУКІВ — Т. БОРТНИК
власнителі

ВУЧЕРНІ П ГРОСЕРНІ при
280 — 15th Avenue Newark, N. J.
Tel.: Bl. 3-2186

Високопреосвященнішим Митрополитам ІЛАРІОНУ й ПОЛКАРПУ,

Всечесному Українському Духовенству, Борцям за волю України, братам, сестрам і крєвним — розкиданним по всьому світі, також усім знайомим,
— бажас —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
СТЕПАН СОРОЧИНСЬКИЙ з родиною
Wiley, Colorado, U.S.A.

ВСІМ ЧЛЕНЦЯМ І ЧЛЕНАМ

і всім Родичам Молодечого Відділу і їх Дітям **ТОВАРИСТВА ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,**
Відділ 281 У. Н. Союзу
— бажас —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
— і —
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Л. БАЧИНСЬКИЙ, Відділовий Секретар.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

— бажаю —
всьому українському громадинству
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Dr. N. VOSTROSABLIN

121 Grand Street Jersey City, N. J.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

всім членам і урядникам, що зі мною співпрацюють
— бажас —
ВАСИЛЬ ЗАГАСВИЧ
Організатор У.Н.С.

Forest Hills, N.Y.C. New York
Tel.: Bo. 8-4239

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Найближчим, Родині, Приятелям, Колгасам і Пацієнтам в Краю і на чужині
— бажас —
Д-р РОМАН ОСІНЧУК

23 East 7th Street New York 3, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— бажас всім —
УКР. ФІРМА ПРОДАЖУ ВИН І ГОРІВОК
KOLVA WINE & LIQUORS

286 Ridgewood Avenue Brooklyn 8, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— бажас всім —
УКР. ФІРМА ПРОДАЖУ ВИН І ГОРІВОК
KOLVA WINE & LIQUORS

286 Ridgewood Avenue Brooklyn 8, N. Y.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ДО УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ.

Головна Управа УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА В АМЕРИЦІ повідомляє, що надалі за місяць відбудуться РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ва. Визається всіх лікарів і стоматологів, як тут роджених, так і новоприбулих, виповнити вислані їм анкети (анкета) та надіслати їх негайно на адресу Голови Т-ва: Dr. Roman Osinchuk, 23 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Всім членам, прихильникам і новоприбулим зі скитальцями — бажає — ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Фірма електричних інсталяцій і олівних огрівань ВОЛОДИМИРА ЦІЦИКА — бажає — всім своїм бувшим і будучим покупцям і всім знайомим ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Наших шановних Покупців, Приятелів та Прихильників щиро вітає з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ та бажає ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ЗІ СВЯТАМИ ХРИСТОВОГО РІЗДВА — вітаю — Рідних, Друзів, Знайомих і своїх Пациєнтів староукраїнським „ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ“ та бажаю багато щастя у Новому Році.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ всім своїм Шановним Покупцям, Приятелям, Симпатикам та Знайомим — бажає —

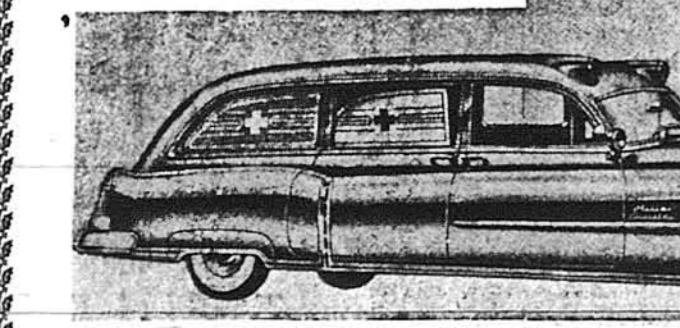
ХАРЧЕВИЙ БАЗАР „БРОДІ“ Ковальчук—Сохор—Батенчук 251 South Street Philadelphia, Pa.

Всім нашим Приятелям і Знайомим, нашим Представникам і Колпортерам, нашим Покупцям і Доставцям, Книгарням і Видавництвам — бажаємо — ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ Е. І С. КЛИМІШИН УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ 11672 McDougall Street Detroit 12, Mich., U.S.A.

ЩИРІ ПОЗДОРОВЛЕННЯ УСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГЛОВІ В НЬОАРКУ І ОКОЛИЦІ З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

PRIVATE AMBULANCE SERVICE

ОНО ЗАМІСТЬ СПОРТОВОЇ ЯЛИНКИ

Особиста „традиція“ автора цих рядків наказувала йому завжди влаштовувати в часописах „спортову ялинку“. Дуже проста справа: за ялинку правлять шпальти часопису — треба тільки обв'язати її вислідами річної праці спортовиків.

Від двох літ (тобто, від мого приїзду до ЗДА) цієї традиції продовжати не можна. В минулому році ми, на терені цієї країни, мали тільки одне спортове товариство (УСК — Нью Йорк) — ялинка була б ще дуже бідно вбрана.

„Мабуть“, „либонь“, „наскільки не помиляюся“... Так і тільки так може говорити автор цих рядків, що сидить на глибокій провінції й живе тільки тим, що вичитав в пресі. А в пресі (маю на думці щоденну пресу в Америці) час-до-часу з'являється переперчена „ковбаса“, довжиною в 6 „гат-догів“ — і знову цілими тижнями ні слуху — ні духу.

В останніх тижнях справа помітно покращала, рецензії стали коротші й з'являються частіше — але невже вони обхоплюють цілість нашого спортового життя? Коли спортовець у „Свободі“ шукає спортової рубрики (а він її завжди шукає!) і знайде вислід змагань УСК — Нью Йорк — то чому він у тому ж, чи наступних числах не знайде про УСК — Нью Йорк, про філадельфійський „Трибул“, про шикагеський „Левіс“, дитройтський „Воків“, чи клівлендський УСК („Юкрейніс“)?

Треба респектувати волю дописувача, співпрацювати з тим чи іншим часописом — але виправдання, мовляв, рецензія була в такому й такому тижневику, — не видержує критики. Бо на спортову подію з неділі нетерпеливо ждуть маси спортовців — вислід її мусить з'явитися в першому ж після неділі числі щоденної преси.

Важне число азійських студентів. Є там багато індійців, китаїців, сіямців, пейлонгів, індонезійців і ін. Вони об'єднані в організації Юнайтед Нелішенс Юз Феловшип, до якої належать теж австралійські і новоавстралійські студенти. Виділ Академічного Товариства при Українській Громаді Південної Австралії нав'язав зв'язки з цєю організацією і запросив виділ Ю. Н. Ю. Ф. на товариський вечір 21 жовтня 1950 року.

У ВЛАСНІЙ СПРАВІ З огляду на передбачену кількість оголошень, надісланих вже теж після речення, нам не пощастило використати в цьому свиточному числі немого того матеріалу, що приготувано і підлягало. Тому, деяку кількість оголошень доведеться перенести до тижневого додатку в англійській мові, а весь матеріал, як теж спільні побажання і оголошення, будуть надруковані додатково в черговому числі „Свободи“.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“ В НЬО ЙОРКУ — бажає — своїм членам, членам прихильникам та всією українською громадиною ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Тому, замість відповіді, завдаю йому ті самі, що й їм питання: про що буде писати (звітувати) такий тижневик — коли з десятка центрів нашого спортового життя не прийде (або приїде в місяць пізніше) звіт? — Шановний автор — і не тільки він — напевно не знає, що в Клівленді-місті від року існує і робить добрі вислиди в змаганнях футбольний клуб — „Юкрейніс“. Хто й де про те дотепер читав?.. На жаль воно в нас так: людям легше поставити і вдержати в ході складну машинерію клубу, ніж дати до преси знак про її працю.

В одному з чисел „Лиса“ був карт про те, мовляв, від приїзду скитальців, в Америці помітно зріс тираж німецьких і польських часописів. Щодо німецьких, у Нью Йорку, нема чого й дивуватися. „Штаате-Цайтунг“ уйд Геральд“ кожного по-неділка приносить точні звіти про змагання місцевих УАСТ й УСК-у. Тільки до українських часописів нема кому словодві написати.

ОЗБРОЄННЯ ЗДА ВНАЗУЄ НА ВІЙНУ ПІСЛЯ 1951 Р.

Вашингтон, 4 січня. — Не зважаючи на загальні розмови, що війна в Європі вийнуже впродовж 1951 р., Злучені Держави роблять підготовку до оборони так, наче б війна мала прийти пізніше. Між високими урядовцями є такі, що не вірять щоб Росія починала війну ще в біжучому році.

УКРАЇНЦІ МІЖ АЗІЙСЬКИМИ СТУДЕНТАМИ В АДЕЛАЙДІ На аделайдському університеті (в Австралії) студіює по-важне число азійських студентів. Є там багато індійців, китаїців, сіямців, пейлонгів, індонезійців і ін. Вони об'єднані в організації Юнайтед Нелішенс Юз Феловшип, до якої належать теж австралійські і новоавстралійські студенти.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“ В НЬО ЙОРКУ — бажає — своїм членам, членам прихильникам та всією українською громадиною ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

тунг уйд Геральд“ кожного по-неділка приносить точні звіти про змагання місцевих УАСТ й УСК-у. Тільки до українських часописів нема кому словодві написати.

Звичайно: в даному випадку не йдеться про нашу пропаганду назовні. Цю пропаганду роблять своїми перемогами наші спортовці, а слідом за ними американська й інша чужомовна преса (слово: українець — у „Лоррен Джорнел“ я вперше вичитав у заголовку: „Клівлендський українці б'ють першуна Лорейну, Джермен-Америкенс, 4:1“).

В даному випадку йдеться про суто-українську справу, — про те вона важлива не менш зовнішньо-політичної. Йдеться про те, що в такому небувалому для нас розпорощенні, преса з'являється єдиним пунктом збору наших сил, доказом (со-бі самим!), що ми існуємо, живемо й ростемо. Не використа-ти й цього засобу значить са-мому „опускати на дно“ й тягти туди тих, які творять життя нашої спільноти.

Вашингтон, 4 січня. — Не зважаючи на загальні розмови, що війна в Європі вийнуже впродовж 1951 р., Злучені Держави роблять підготовку до оборони так, наче б війна мала прийти пізніше. Між високими урядовцями є такі, що не вірять щоб Росія починала війну ще в біжучому році.

НЬО ЙОРК, Н. Й. Різдвяна Служба Вожа по Радіо. Дня 7. січня 1951 р., через радіо-системою WFUW на довжині 90.7 метрів передаватиметься ціла Різдвяна Служба Вожа з Церкви Св. Юрія в Нью Йорку.

Службу Вожу відспіває хор Св. Юрія, під проводом диригента п. Теодора Оуффрика. Як рівнож, хор приготував колядки котрі увійдуть в програму Служби Вожі.

Цю назидничу подію завдячує відділом Ліги Української Католицької Молоді в Нью Йорк—Нью Джерзі.

UKRAINIAN CAROLS JAN. 7, ON WAAT The Jersey City Lysenko Choir, under the direction of Joseph Stecura will sing a program of 14 Ukrainian Christmas Carols on Sunday, January 7th, from 6:05 to 7:00 P.M. over Station WAAT from Newark, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Річні збори Тов. Ольги Васараб, від 47, відбудуться в понеділок, 8. січня, о год. 7. вечером, в церковній салі, 235 Carbon St. Притисся всі членив прийти і виринати догв. — А. Маліцька, пресд.; М. Копчук, кас.; М. Зблонька, секр.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

П. О. Шікаго. — „Голос Америки“ українською мовою передається кожного дня від год. 1.30 до 2. попол. за ньюйорським часом („Істерн Стендард Тайм“), який відповідає московському часові на Україні від год. 9:30 до 10. Передача йде на коротких хвилях довжиною 13, 16, 19, 25, 31, 41 і 49 метрів і транслюється на середніх хвилях довжиною 251 метрів.

КАЛЕНДАРЕЦЬ НА 1951 РІК

багатий змістом, в ціні тільки 20 центів з пересилкою 25 ц. або: 5 штук за 1 доларя. Замовляти: UKRAINIAN PUBLISHING P. O. Box 235, Cooper Sta. New York 3, N. Y.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА, 50 Чорч Стріт, Н. Й. — Президентом Наукового Товариства ім. Шевченка, д-рові З. Кузель, Генеральному Секретареві д-рові В. Кубиловичеві, Членам Головної Управи та Відділових Управ, Почесному Членові Експ. Іванові Вучковичу, Членам дійсним, звичайним, прихильникам, розкниженій по всією світу НТШ-івській Братії, об'єднаній одною ідеєю служби українській науці — щирі побажання з нагоди Різдва Христового та Нового 1951 року шле Управа Американського Відділу НТШ.

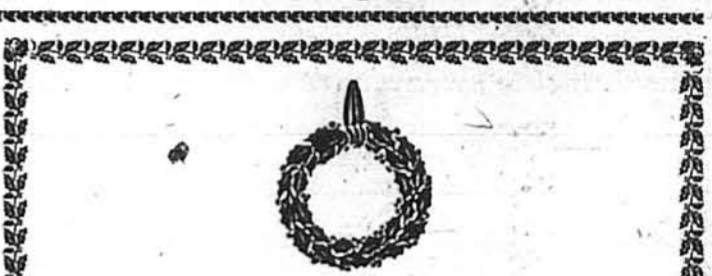
За значну прихильність та триву у заходах спровадження нашої родини та шир. Неговнича до ЗДА складаємо оцим щире Спасибі В. П. ЛІТВИНСЬКИМ, ЛІКТЕЛЯМ, ЗАПАРНИКОМ та БУРАКАМ з Ютикі, П. П. Блазичеві привітною ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ ВОЛТОВИЧІ ТА НЕГОВНИЧ.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“ В НЬО ЙОРКУ — бажає — своїм членам, членам прихильникам та всією українською громадиною ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Родни, Приятелям-Спонсорам, приятелям та знайомим, по цілому світу сердечні побажання ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — засилають — ГІЗА І СВІТОСЛАВ КОЦИВАЛІ 17 Madison Avenue Yonkers, N. Y.

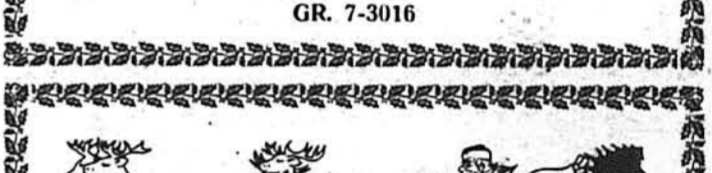
З нагоди Різдва Христового та Нового Року заслають найсердечніші по-здоровлення — Релігійному Проводові обох вірванців, а зособна: Високопреосвященнішим Митрополитом Полікарпові і Архипіскопом Мсти-славові; нашому державному центрові УНРсп. та пресид. А. М. Лівичко-му; Виконому Органові У.Н.Ради та Голові його проф. І. П. Мазені; Головні Управі С.У.Ветер.; Анатолія, Галину та Юрія Козарів, і родину Варварових у Вашингтоні; Олега Козаря і Лідію Кулакову та всіх зна-йомих в таборі Гайденав коло Гамбурга; Антоніну і Олега Лопатинських в Берхтесгадені, всім національн., релігійним і освітнім організаціям, яким дороге ім'я і добробут України. Важно всім щастя, здоров'я, сили та ви-ривалости для праці на користь дорогов, нездолених Ватківщині! Христос Роджається! Ольга і Лонгин Козар, 49 Franklin St., Trenton, N.J.

ПРОВОДОВІ Українського Спортового Клубу в Нью Йорку, ЗМАГУНАМ Національної Ліги, E.D.S. Ліги та ЮНІОРАМ, симпатикам та прихильникам спорту ВЕСЕЛИХ СВЯТ, а з Новим Роком КРАЩИХ УСПІХІВ — бажає —

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

УСІМ СВОІМ ПАЦІЕНТАМ Dr. Walter Baron Амер.-укр. Дентист 119 East 10th Street, New York City GR. 7-3016

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО — та — ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ